

Vergaderjaar 2005-2006

30 517

Evaluatie van hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet

Nr.

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 30 mei 2006

Binnen de vaste commissie voor Economische Zaken hebben enkele fracties de behoefte om over de brief van de minister van Economische Zaken d.d.31 maart 2006 inzake het evaluatierapport 'Aftapbaarheid van telecommunicatie' (30 517 nr. 1) enkele vragen en opmerkingen voor te leggen.

De vragen en opmerkingen zijn op [datum] aan de minister van Economische Zaken voorgelegd. Bij brief van [datum] zijn ze door de minister van Economische Zaken beantwoord.

Inhoudsopgave**Blz.**

- Vragen en opmerkingen vanuit de fracties
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van GroenLinks
- Reactie van de minister van Economische Zaken

I. VRAGEN EN OPMERKINGEN VANUIT DE FRACTIES**Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA**

1. Zijn alle vormen van telefoonverkeer te volgen c.q. af te tappen?
2. Hoe wordt omgegaan met bellen via internet en het mogelijkwerwijs niet kunnen aftappen van telefoontjes.
3. Hoe verhoudt zich de wettelijk plicht aftappen mogelijk te maken tot de (eveneens wettelijke) privacy bescherming.
4. Op grond waarvan kan worden overgegaan tot het aftappen van telefoontje?
5. Is toezicht op het aftappen van telefoontjes noodzakelijk?

Zo ja, wie wordt of is daarvoor verantwoordelijk?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het evaluatierapport over 'aftapbaarheid van telecommunicatie'. Zij zijn teleurgesteld over de beperkte wijze waarop het kabinet in de aanbiedingsbrief ingaat op de conclusies en aanbevelingen zoals deze naar voren komen in het evaluatierapport. De leden vragen zich af of en wanneer het kabinet nadrukkelijk en uitgebreid in wil gaan op de conclusies en aanbevelingen die in dit rapport naar voren zijn gekomen.

Deze leden hebben een aantal vragen n.a.v. deze evaluatie en de brief namens het kabinet.

Kunt u aangeven hoeveel telefoontaps er vanaf 1996 jaarlijks zijn uitgevoerd? In hoeveel gevallen ging het daarbij om taps bij iemand die zelf verdacht was van een strafbaar feit? In hoeveel procent van de gevallen hebben dergelijke taps geleid tot opsporing en/of vervolging?

Wat kost het om een tap of een printertap te laten plaatsen door een aanbieder? Hoe verhoudt zich dat tot de vergoeding die geboden wordt aan een aanbieder?

Hoe is de procedure voor het plaatsen van een tap of een printertap? Hoeveel tijd gaat er overheen voordat een tap of printertap is gerealiseerd?

Op welke wijze worden doelmatigheid, effectiviteit en proportionaliteit bij het aftappen getoetst en beoordeeld?

Kunt u op basis van cijfers aangeven of de plaatsing van taps op een proportionele wijze wordt toegepast? Hoe kijkt u aan tegen het ontwikkelen van een methodiek waarmee doelmatigheid en proportionaliteit van taps continu kan worden beoordeeld?

Uit het rapport komt naar voren dat de handhaving op de verplichting tot het aftapbaar maken van systemen nog niet voldoende op gang is gekomen. Kunt u aangeven waarom de handhaving zo laat op gang gaat komen? Heeft het Agentschap Telecom onvoldoende gebruik gemaakt van haar bevoegdheden?

Hoe kwalificeert u de kritiek uit het rapport dat het direct aftapbaar maken bij introductie van een netwerk een onrealistische eis is? Stelt het kabinet hier geen eisen die niet uitvoerbaar zijn waarmee handhaving en de effectiviteit van aftapbaarheid verder onder druk komen te staan?

Op welke wijze denkt u de verstandhouding met aanbieders te kunnen verbeteren? Bent u bereid om meer mogelijkheden te bieden aan aanbieders om bij fouten in tapbevelen of bij

veronderstelde onrechtmatigheid van tapbevelen melding te maken bij een onafhankelijk orgaan dat hierover kan oordelen?

Hoe beoordeelt u de conclusie uit het rapport waarin gesteld wordt dat de kosten zullen gaan toenemen om, binnen de huidige en toekomstige technologische ontwikkelingen, netwerken aftapbaar te houden? Is aftapbaarheid van nieuwe technieken nog wel effectief wanneer de kosten hiervoor niet langer in verhouding staan tot de mogelijk beperkte informatie die het oplevert, zeker gezien de moeilijkheden met het tappen van versleutelde informatie via onder andere p2p-netwerken, zoals Skype?

Bent u voornemens om in een dergelijke situatie ook een verplichting tot aftapbaarheid op te leggen aan de makers van softwareprogramma's? Hoe denkt u om te gaan met handhaving van aftapbaarheid bij softwareprogramma's van buitenlandse aanbieders die zelf geen netwerk onderhouden en ook geen vestiging hebben in Nederland? In welke mate acht u het realistisch om te verwachten dat ook dit soort elektronische Internetdiensten aftapbaar gemaakt kunnen worden?

Welke mogelijkheden hebben opsporingsdiensten als criminelen of potentiële terroristen in toenemende mate gebruik blijken te gaan maken van versleutelde communicatie via Internet waarbij gebruik wordt gemaakt van software die wordt gemaakt door buitenlandse ontwikkelaars of bedrijven?

Is het nog redelijk om, gezien de verwachte en gemelde stijging in kosten bij aftappen, kosten met betrekking tot het aftapbaar maken en de daarbij komende administratieve lasten voor aanbieders van netwerken volledig voor rekening te laten zijn van aanbieders? Is dit niet tegenstrijdig aan het kabinetsvoornemen om juist de administratieve lasten voor het bedrijfsleven terug te brengen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

Kunt u een reactie geven op de brief van de aanbieders KPN, Orange, T-Mobile, Telfort en Vodafone d.d. 22 mei 2006, aangaande het evaluatierapport?

Uit het rapport blijkt dat bij de tweede aanbeveling gepleit wordt voor een minder strikte toepassing van de aftapbaarheidseis op het moment van introductie en ingrijpende vernieuwingen van een netwerk. Verwacht u niet dat als gevolg van deze uitzondering misbruik mogelijk zal zijn? Wat is de reactie van de minister van Justitie op deze uitzondering?

Uit het rapport blijkt dat de vierde aanbeveling ziet op het

onderbrengen van de aftapbaarheidsplicht in een aparte wet onder verantwoordelijkheid van de ministerie van Justitie, BZK en Defensie? Waarom bent u niet bereid deze aanbeveling over te nemen?

Kunt u aangeven of het kabinet voornemens is de aanbeveling betreffende het uitzonderen van netwerken met een kleine omvang over te nemen? Zo ja, verwacht u niet dat als gevolg van deze uitzondering misbruik mogelijk zal zijn? Wat is de reactie van de minister van Justitie op deze uitzondering? Hoeveel netwerken met een kleine omvang zijn er op dit moment en kan er een voorbeeld genoemd worden van kleine netwerken?

Is het kabinet voornemens de resterende aanbevelingen uit het onderzoeksrapport over te nemen? Kunt u de overwegingen toelichten?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de SP-fractie waarderen het rapport en betreuren het feit dat het kabinet niet bereid is om aftappen volledig onder de verantwoordelijkheid van de ministers van Justitie, Binnenlandse Zaken en Defensie te leggen. Het kabinet lijkt niet doordrongen van een belangrijk aantal aspecten van aftappen. Deze leden verzoeken u om alsnog met een analyse van het spanningsveld tussen de aftapverplichting enerzijds en de verantwoordelijkheid van Justitie anderzijds om daadwerkelijk te bepalen wie wordt vervolgd. Tevens is de discussie over de grote hoeveelheid aftappen in vergelijking met ons omringende landen nooit inhoudelijk gevoerd en worden nog altijd vertrouwelijke gesprekken tussen advocaten en hun cliënten getapt. Deze leden verzoeken u in samenspraak met de ministers van Justitie, Binnenlandse Zaken en Defensie om uw visie te geven op deze zaken, en daar waar over aantallen gesproken wordt, eindelijk cijfers en statistieken te geven. De leden van de SP-fractie constateren dat de onderzoekers zich van de knelpunten in de verantwoordelijkheid bewust zijn. Zij verzoeken u tevens om met collega's een aanpak in de wet neer te leggen die meer aansluit bij de realiteit van de justitiële aard van aftappen.

De leden van de SP-fractie constateren dat de onderzoekers veel fouten in de taplasten ontdekken. Er is soms twijfel aan de rechtmatigheid van de taplast. De leden van de SP-fractie vinden dat dergelijke fouten onacceptabel zijn, gezien de zwaarte van de opsporingsbevoegdheid. Dat de ISP's daarvoor verantwoordelijkheid willen nemen is te beschouwen als een positief signaal, maar het is onbegrijpelijk dat de politie en Justitie zelf hier niet tegen optreden. Graag horen zij uw verantwoording hierover.

De leden van de SP-fractie vinden het een goed idee van XS4All om toezicht op de interceptie te organiseren en vragen hierover uw oordeel.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van GroenLinks

De leden van de GroenLinksfractie hebben met interesse kennis genomen van het evaluatierapport van hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet en de bijbehorende kabinetsreactie. In de evaluatie worden verschillende probleemvelden geconstateerd en worden naar aanleiding van deze probleemvelden diverse aanbevelingen gedaan. In de brief, waarin het kabinet reageert op het evaluatierapport wordt, zo vindt de fractie van GroenLinks, wordt onvoldoende recht gedaan aan de constatering en aanbevelingen. Deze leden moeten constateren dat het kabinet weinig lijkt te doen met de uitkomsten van het onderzoek. Waarom heeft het kabinet er niet voor gekozen om, naar aanleiding van het evaluatierapport, de wetgeving inzake aftapbaarheid van telecommunicatie te herzien?

In het evaluatierapport wordt geconstateerd dat de vereiste aftapbaarheid bij het introduceren van een dienst heroverwogen kan worden. Het kabinet blijft echter bij het standpunt dat nieuwe, innovatieve diensten aftapbaar dienen te zijn, reeds bij introductie daarvan. De leden van de GroenLinksfractie vragen zich af of een dergelijke eis het aanbieden van experimentele diensten aan klanten niet onnodig moeilijk maakt. De eis van aftapbaarheid vanaf de introductie brengt de nodige technische en financiële investeringen met zich mee, wat een drempel opwerpt voor het invoeren van dergelijke innovatieve en experimentele diensten. Wat is uw mening over de drempel die mogelijk door de eis van aftapbaarheid wordt opgeworpen? De leden van GroenLinks vragen zich ook af of de eis van aftapbaarheid een *level playing field* voor innovatieve diensten kan verhinderen. Klopt het dat buitenlandse aanbieders op geen enkele manier aan de eis van aftapbaarheid hoeven te voldoen? Wat betekent dat voor de positie van Nederlandse aanbieders?

In het evaluatierapport wordt aanbevolen om statistieken over het aftappen bij te houden en te publiceren. Het kabinet heeft echter niet op deze aanbeveling gereageerd. Wat is uw mening over het bijhouden van statistieken over aftappen en het eventueel publiceren van (delen) van die statistieken?

Deze leden willen u ook vragen welke ruimte aanbieders in het huidige stelsel hebben om fouten en onrechtmatigheden aan te kaarten?

Tenslotte vragen de leden van de GroenLinksfractie zich af wat de relatie is tussen de recent door de Tweede Kamer

aangenomen Wet verruiming opsporingsbevoegdheden (30 164) en hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet. Wat zijn de gevolgen van die wet voor hoofdstuk 13 van de Telecommunicatiewet en wat zijn de gevolgen voor aanbieders?

II. REACTIE VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Hier tekst invoegen.

De voorzitter van de commissie,
De Haan

De adjunct-griffier van de commissie,
De Veth